

Golo brdo

13

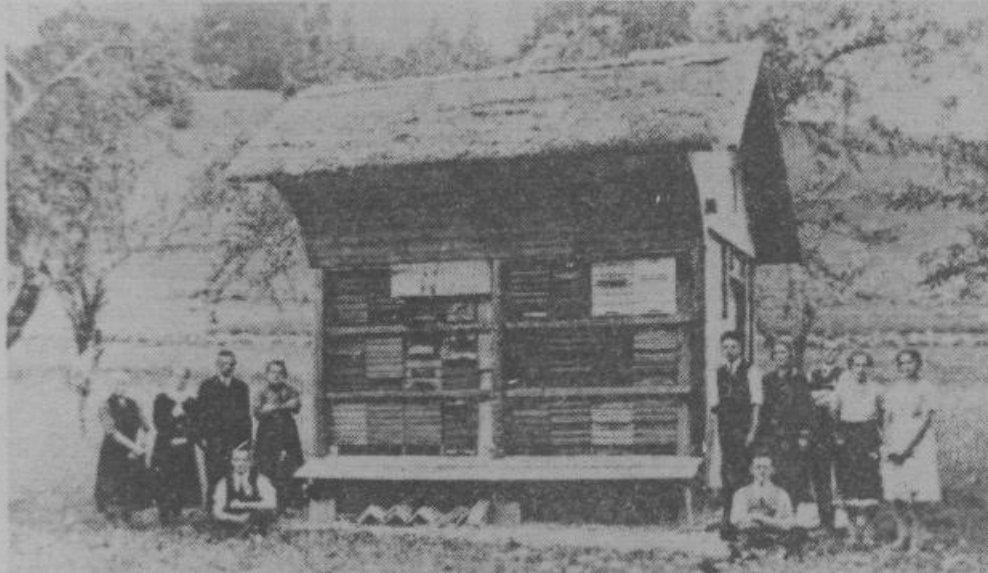
Čebelnjak je včasih tvoril sestavni del kmečkega gospodarstva pri marsikateri domačiji na vasi. Pridne »bučelice« so predvsem nabirale dober med, ki je bil poleg zdravilne moči tudi dobra osnova za domačo medicino. Pa tudi pri opravevanju sadnega drevja in drugih kmečkih kultur so čebele znatno pripomogle, zato so bile — in so še — na deželi v velikih čišlih. Pa ne samo med kmečkimi ljudmi. Celo znani Fran Levstik je napisal delo o čebelah, da Antona Janše, slovenskega čebelarja na dunajskem dvoru, ter številnih avtorjev knjig o »umnem čebelarstvu« sploh posebej ne omenjamo.

Fotografija, ki jo tokrat objavljamo, je nastala pred kakimi petdesetimi leti. Kaže nam čebelnjak, prebivalce ter sosede Babnikove domačije na Golem

brdu. Posodil pri sovaščanu Premozetu. Na raznih koncih je potem nakupil čebele. Tako mu je uspelo dopolniti čebelnjak, ki se je ponašal s starimi kranjci ter modernejšimi AZ panji.

Prav gotovo pa o Babnikovem čebelnjaku izpred petdesetih let morda ne bi bilo potrebno toliko pisanja, če ne bi iz te skromne in s trudom priborjene osnove zrastle čebelarstvo, znano doma in po svetu. Leta 1934 je namreč Lojze Bukovšek pričel načrtno vzrejati matice, kar je bilo že takrat redkost. V tej domala polstoletni tradiciji zreje matic kranjske čebele je poslal nešteto pošiljk v razne konce sveta, celo na Kitajsko. Številna priznanja so le skromna oddolžitev za »ugled čebelarstva doma in na tujem, ki ga je pridobil pri dolgoletnem vzrejanju matic«.

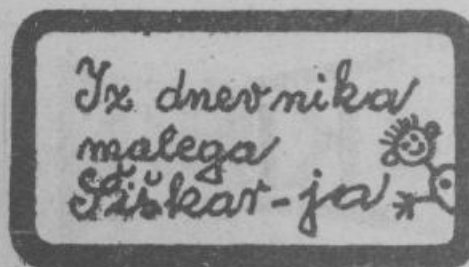
brdu. Bolje rečeno, v Babnem dolu, kot se imenuje predel, kjer že stoletja domuje Babnikov rod. Menda so se tukaj nekdanj pisali za Babnike, in tudi potok ob domačiji se imenuje Babišnica, danes pa tu gospodar Lojze Bukovšek. Pravzaprav gre kar za dva Lojzeta Bukovška, očeta in sina, ki sta poleg domačije oba tudi lastnika čebelnjaka, ki je nastal iz tega na naši sliki.

Zgodba o Babnikovem čebelnjaku se je pričela pozimi leta 1931. Takrat je Lojze Bukovšek starejši imel komajda petnajst let. Oče je leta 1915 padel na soški fronti, nekaj mesecev preden se je Lojze rodil. Po vojni se je mati znova poročila, a tudi očim je že leta 1927 umrl. Dvanajst let je bil torej star Lojze, ko se je mati morala sama spoprijeti z delom na velikem gruntu in sin ji je bil v veliko pomoč. Veselje do čebel, ki jih je videval pri Bercetovem očetu na Golem brdu, ga je navdihnilo z željo, da bi tudi sam imel svoj čebelnjak. Tako je pozimi leta 1931 pripravil les na domačem skednju, februarja istega leta pa je s pomočjo prijatelja izdelal vezavo. Kmalu zatem je ličen, s slamo krit čebelnjak stal nasproti Babnikove domačije. Večje težave pa je imel z nabavo čebel. Lojze denarja ni imel, poleg tega pa je bila takrat po vsem svetu huda gospodarska kriza, zato si ga je iz-

kakor lahko preberemo na enem od njih. Šele zloglasna varoza, bolezen, ki zadnja leta ogroža slovenske čebele, je resno zavrla to Bukovškovo tradicijo. Pa tudi sicer je bilo v teh letih mnogo hudih trenutkov, ko je bila zaradi pomanjkanja paše ali nedomestnega sladkorja ogrožena celotna čebelja družina. Toda to Bukovška ni potrilo. Njegov čebelnjak se je večal in danes je za več kot šest metrov širši od prvotnega. V njem je preko šestdeset panjev. Pred leti je Lojze Bukovšek stopil v kooperacijo z Medexom, kamor oddaja med, cvetni prah ter matični mleček. Pri čebelarjenju mu že vrsto let pomaga sin Lojze, ki je danes že gospodar kmetije, s svojimi čebelami vred pa je bil tudi na izpopolnjevanju v tujini.

Babni dol je zanimiva izletniška točka, tako zaradi Babnikove domačije kot tudi zaradi bližnjih gričev. Poti do tja verjetno ni treba posebej opisovati. Številne delegacije čebelarjev z raznih koncev sveta, med katerimi se Bukovškova — oče in sin — najbolj spominjata tiste iz Kitajske, so našle pot v ta odmaknjeni konec Golega brda. Prepričan sem, da tudi vi, dragi šišenski občani, ne boste zgrešili.

Andrej Mrak

Četrtek

Vse je kazalo, da bo dan zelo dolgočasen in da se ne bo nič pametnega zgodilo, potem pa je pozvonilo in prišel je Jožkotov ata, naš preljubi sosed. Takoj sem pospravil zvezke in knjige, ker sem vedel, č'a jih ne bom potreboval, kajti kadar besedujeta naš ata in sosed Viktor, človek pač ne more pisati dolgočasnih domačih nalog.

»Treba bo nekaj storiti,« je nato rekel ata. »Problemi v naši hiši se kopičijo in morali bi poenotiti našo akcijo v prizadevanjih za rešitev le-teh!«

»Točno!« je rekel sosed Viktor. Ploskat ni, ker se je držal za kozarec.

»Stopnišče je umazano, okoli hiše je vse polno papirja in nesnage. In tudi smetnjaki so nemarni. Pa zelenica je pohojena. Jaz sem za to, da napiševa predlog sklepov, ki jih potem doštaviva vsem stanovalcem našega bloka, da bo enkrat konec,« je prediagal ata.

In sta res napisala krasne sklepe. Ostro sta obsodila smetnjake, stopnišče in nakazala, brezkompromisno, tudi problem umazanega stopnišča. Potem sta papir razmnožila in začela se je razprava.

Stanovalci so bili navdušeni. Prebirali so sklepe in stališča in kimali, češ da so zelo prebrisan. Prebirali so sklepe in stališča in kimali, češ da so zelo prebrisan. Sosed Jakob je pripomnil, da bi morali biti bolj konkretni. Ostali so se strinjali in pri zelenicah so črtali besedico nekatere ter dodali — tista pri vhodu. Da se ve. Soseba Mara je menila, da je tudi tisto glede nesnage okoli bloka preveč splošno. Pa so dodali: valjajo se papir, konzerve, star štedilnik, plastične vrečke, razbito steklo in en komad stare traktorske gume.

Traktorska guma je fenomen zase, zbuja namreč utemeljen sum, da se nekdo prikrivo ukvarja s kmetovanjem, čeprav se dela, da je navaden stanovalec.

Sklepe so nato obesili na oglasno desko in vsak dan so jih hodili gledat. Najprej sklepe na deski, potem pa še zelenico, smetnjake in stopnišče.

Jaz sem bil zadolžen za zelenico. Napeto sem jo opazoval in moj pogled je bil oster in brezkompromisen. Tudi po dveh dneh zelenica ni pokazala nikakršnega smisla za samokritiko in je brezsravno ždela meni in sklepom v brk. Potem pa se je lepega dne na trati pojavil še star hladilnik, nakar sem se naveličal opazovati uresničevanje sklepov našega hišnega sveta.

Nekateri stanovalci so zdaj slabe volje in izgubljajo optimizem. Ata pa pravi, da so sklepi dobri — samo izvajati bi jih bilo treba. Neuresničeni sklepi so namreč samo papir, od katerega ni koristi. Še celo več: škoda se lahko dela. Ker so namreč sklepi predolgo viseli na deski, jih je snažilka lepega dne odtrgala in jih vrgla na tla. Veter je liste s sklepi raznesel po zelenici, kjer je, mislim, tudi njihovo mesto. Če bodo zdaj zalegli, bom poročal kdaj drugič...

SREČKO